

Nekaj misli o zgodovini DV Rogaška, Rogaška Slatina.

Časovna distanca od ustanovitve društva (leta 1995) pa do danes, mi omogoča manj strasten pristop in pogled na vinogradništvo v Občini Rogaška, kot je to bilo v času takoj po ustanovitvi društva. Vem, da mi ni šlo v račun, tako kot ostalim ustanoviteljem našega društva, da je Šmarje imelo društvo vinogradnikov Trta, ki je bilo za nas iz Rogaške prava »Meka« (in vzor hkrati) za pridobivanje znanja in velik izziv za ocenjevanja vin, ki so jih imeli v Šmarju.

Meni osebno je bilo bolj za to, da ustanovimo Društvo vinogradnikov in si tako pridobimo možnost izobraževanja, kot, da bi me dajala zavist zaradi šmarskih vinogradnikov. Že od vsega začetka sem zagovarjal stališče, da imamo vse pogoje (podnebje, klimo in lege za vinograde) kot jih imajo v Burgundiji v Franciji, nimamo pa potrebnega znanja tako v ravnanju z vinogradom in znanja pri kletarenju, da ne govorim o znanju potrebnim za trženje vin.

Seveda so sestanki pred ustanovitvijo društva služili za usklajevanje mišljenj, pripravo operativnih načrtov kaj bo kdo delal na pripravah, in dogovorjen je bil koncept dela in dogovorno so bile razdeljene funkcije za vodenje bodočega društva.

Ustanovitelji smo si razdelili teren in obiskali vinogradnike z namenom, da dobimo občutek, koliko vinogradnikov bi se včlanilo v društvo, ki ga nameravamo ustanoviti. Bili smo zelo presenečeni in dobili smo potrditev, da smo na pravi poti. Interes je bil izjemen.

Sam sem bil zadolžen (kot bodoči predsednik društva), da navežem stike s sličnimi društvi na področjih, kjer imajo tradicijo in taka društva funkcionirajo. Kot komercialni direktor Steklarne, sem imel kar nekaj stikov z znanimi vinogradniki pa tudi s stroko. Na vabilo Frančka Laha in Vere Zemljič iz DV Ormož, sem obiskal njihovo predavanje, dobil Statut njihovega društva in si ogledal kako izgleda v praksi predavanje predstavnika Kmetijskega zavoda iz Maribora, njihovo druženje po sestanku, degustacijo vin ob prigrizku in vedel sem, da ne bo potrebno pri nas na novo odkrivati Ameriko. Vse videno sem prenesel v Rogaško.

Postavili smo si enostaven koncept. Na leto bomo imeli predavanja o obdelavi vinograda (rez, zelena opravila, priprave na trgatve in podobno), o delu v kleti in kletarenju nasplah, o zaščiti vinograda pred boleznimi ter seveda ocenjevanje vin, izlet in druženje, pa tudi ostale prireditve, kot so martinovanje in podobno.

No vmes se je zgodila ustanovitev Društva. Listina nosi datum 6. november 1995, podpisanih pa je trinajst ustanovnih članov. Sledila je registracija na Upravni enoti in ob zavihanih rokavih smo zelo ambiciozno pričeli z delom.

Veliko nam je pri koncipiranju dela pomagal mag. Tone Vodovnik iz Kmetijskega zavoda v Mariboru s konkretnimi idejami o vsebini dela. Kmalu sem vzpostavil kontakte še s Kmetijskim institutom v Ljubljani (dr. Koruzo, dr. Stanislavom Renčljem), Kmetijskim zavodom Nova Gorica (dr. Vodopivcem), Biotehnično fakulteto v Mariboru (Dr. Stanko Vršičem, mag. Janezom Valdhubrom) in z eminentnimi strokovnjaki na področju vinogradništva in enologije v Sloveniji (s prof. dr. Slavico Šikovec, dr. Julij Nemaničem, dr. Mojmir Wondro, dr. Mitjo Kocjančičem, iz Maribora iz KZ pa še z Mag. Zdenko Rajharjem, mag. Gustavom Matisom, Mag. Beber Konradom, mag. Romanom Štabucem, mag. Dorotejo Ozimič, dr. Mariom Lešnikom, mag. Borisom Beloglavcem, z enologinjo Tadejo Vodovnik in še bi lahko našteval). Od etnologov smo največ sodelovali z Vitom Hazlerjem iz Ljubljane. Seveda se je kmalu vključil v delo društva tudi arh. Tomaž Strehovec, s strani svetovalne službe iz Šmarja pa ga. Marija Kos. Od strokovnjakov enologov pa smo sodelovali z Mag. Zafošnikom iz Maribora, pa Mag Trstenjakom iz Vinaga, Darjo Bovha (takrat Klet Imeno), Jožico Jesenek, sam. podjetnico enologinjo, Igorjem Horvatom, enologom in samost. podjetnikom iz Imenega, Francem Škrobarjem, direktorjem Radgonskih gorc.

Velik podpornik in simpatizer našega društva je bil od vsega začetka in je še mag. Branko Kidrič, župan Občine Rogaška. Zavzeto spremlja naše delo in je bil pobudnik za nakup Calske

gorce in je tudi najbolj zaslužen (skupaj s svojimi službami in strokovnjaki) za njeno obnovo in današnjo podobo.

Zagon in zanos za plodno delo smo na začetku obstoja črpali iz izjemne pripadnosti vinogradnikov v Občini Rogaška Slatina, kjer je po stat. evidencah kar 195 hektarjev vinogradov na številnih manjših (razdrobljeno lastništvo) pa tudi nekaj večjih strnjenih parcelah zasajenih s trto. Članstvo se je gibalo med 270 in 320 člani, kar je bilo za tiste čase nepojmljivo. Ljudje so z velikim interesom hodili na predavanja in so se zavedali, da so strokovnjaki, ki smo jih vabili na predavanja najboljši, kar jih premore stroka in naša mlada država Slovenija.

Izredno opaženo je bilo naše delo v javnem življenju Rogaške Slatine. Mag. Vodovnik je že na začetku delovanja vztrajal, da organiziramo ocenjevanje vin, da se dobi pregled kje se nahajamo in kaj znamo. Ideja je naletela na dober odziv, seveda je za tiste čase veljalo, da moraš dobro vino iskati pri belem dnevu z lučjo, tako redka so bila. Odražala pa so naše vedenje o vinogradništvu in vinarstvu v takratnem času. No že po treh ocenjevanjih je bilo možno narediti pregled kakšen vpliv je imelo izobraževanje na kakovost vin v naši Občini. Pregled, ki ga je naredil mag. Vodovnik jasno nakazuje napredek. Poglejmo zapis in tabelo, citiram:

»Ocene posameznih vzorcev vin so podane v tem zborniku, kjer bodo lahko vsi, tudi potencialni kupci našli željene podatke, od ocene in sorte vina, od vinorodnega kraja do naslova pridelovalca.

Bogastvo ocenjenih vzorcev se odraža tudi v pestrem sortimentu. Na ocenjevanju je bilo kar 17 sort vin, 13 belih in 4 rdeča ter bele, rdečkaste in rdeče zvrsti.

Kratka analiza doseženih ocen in primerjava med zadnjimi tremi letniki, nam daje vpogled in predstavi kakovost vin na letošnjem ocenjevanju. Vina smo razvrstili po kakovosti v smislu Zakona o vinu, kar prikazuje naslednja preglednica:

LETNIK	1997		1996		1995	
	Število	Delež %	Število	Delež %	Število	Delež %
Vseh vzorcev vin	290	100	199	100	129	100
Izločenih vzorcev	17	5,86	12	6,03	11	8,59
Namizno vino z geogr. p.	30	10,34	25	12,56	53	41,41
Kakovostno vino z ge. p.	166	57,25	124	62,32	58	45,31
Vrhnsko vino z geogr. p.	77	26,55	38	19,09	6	4,69

Primerjava kakovosti vin na letošnjem ocenjevanju s predhodnimi kaže in dokazuje »hitro« dvigovanje kakovosti. Tako je iz leta v leto ugodneje razmerje med kakovostnimi razredi. Letos je že 26,55 % vin z oceno med 18 točk, torej vrhunske kakovosti, 57,25 % vin je v kakovostnem razredu. Z oceno nad 16 točk je torej že kar 84 % vzorcev vin.

Namizne kakovosti je bilo 10,34 %- Povprečna ocena vseh ocenjenih vzorcev vin je 17,13. Dosežena kakovost je odraz prizadevanja, volje in znanja pridelovalcev. Vsem velja pohvala«.

Še večji napredek pa kaže pregled ocenjevanja v letu 2000, naj navedem podatke:

	89 vzorcev		povprečna ocena	17,55
Bela zvrst	5	"		16,70
Rdeča zvrst	2	"		17,06
Žametna čr.	2	"		17,13
Gamay	7	"		16,84
Modra frank.	4	"		17,30
Modri pinot	5	"		17,33
Šipon	20	"		17,88
Laški rizling	3	"		17,86
Zeleni silvanec	8	"		17,99
Beli pinot	13	"		18,09
Chardonnay	4	"		18,07
Sivi pinot	8	"		17,93
Kerner	19	"		18,24
Renski rizling	24	"		18,08
Sauvignon	6	"		18,09
Traminec	5	"		17,83
Rumeni muškat	55	"		19,35
Predikatna vina	1	"		18,02
Penina (prvič)				

Skupno število ocenjenih vzorcev je bilo 277 s povprečno oceno 17,99 kar nas je uvrstilo na četrto mesto na lokalnih ocenjevanjih v vinorodni deželi Podravje. Tokrat smo prvič lahko rekli, da moraš pri luči v Občini Rogaška Slatina iskati slabo vino. Od tega ocenjevanja pa do danes je minilo že 11 let, dobro delo in rezultati pa ostajajo naša stalnica in ponosni smo, da je tako.

Vsekakor pa je ocenjevanje vin velik vsakoletni projekt, ki zahteva mnogo dela in dobro organizacijo. Člani ga imajo radi in se veselijo javne predstavitve rezultatov in prijetnega druženja ob podelitvi diplom in pokalov za najboljša vina. Društvo se vsako leto z ocenjevanjem vin dokazuje in utrjuje pripadnost članstva.

Izjemen uspeh je bil opažen zlasti pri sponzorjih (podjetniki) v Rogaški Slatini. »Kar ni zapisano je usojeno pozabi«, nam je vedno govoril mag. Vodovnik in nas spodbujal, da smo pridno zapisovali rezultate, ki nam danes omogočajo vpogled v dogajanja in razvoj našega društva. Tako sem predlagal in realiziral izdajo prvih štirih brošur o našem delu. Od sponzorjev se je nabralo kar veliko prispevkov in brošura je postala stalnica v delu društva, višek sredstev pa smo usmerili v nakup lastnega objekta po zgledu na lovce in planince, ki imajo svoje domove, kjer se odvijajo lahko njihove prireditve. Po obnovi ostrešja je objekt Calska gorca kar nekaj časa miroval, danes pa smo ponosni, da ga imamo, saj bo prinesel novo kakovost v dogajanje v društvu.

Velik prispevek h kakovosti vin je prineslo izobraževanje in mnogi tečaji kletarenja, ki so se vrstili kar nekaj let. Krona je bil (in se je tudi ponovil) tečaj sensorike. Znanje ocenjevanja je veliko doprineslo tudi h kulturi uživanja in spoštovanja vina nasploh. Po začetnem uspehu na lokalnih ocenjevanjih so naši člani posegli po najvišjih naslovih in šampionih na državnem nivoju (zlasti Ivan Mjošek pa tudi drugi člani). Kakovost naših vin je bila opažena širše na državnem nivoju.

Vedenje o sortah v vinogradu, obremenjevanju trte s pridelkom, pravilnem času trgatve in pravilni zaščiti vinogradov je botrovalo pridelavi predikatnih vin, po katerih vinogradniki vse raje segajo in prisegajo. Zanimanje za ureditev vinogradov nam je bilo vzor pri izbiri destinacij za strokovne ekskurzije, ki smo jih prirejali vsako leto na drugo področje z namenom spoznati čim več vinorodnih področij. Iz začetnih treh avtobusov je danes izlet stalnica, število udeležencev se je ustalilo, narasla pa je pripadnost društvu in pripadnost druženju ob prijazni besedi, dobrem programu dela in odličnih vinih. Naštevaje vseh

destinacij nebi imelo smisla, važno je, da je izlet ostal stalnica in, da se zadnje čase spogledujemo z vinogradništvom preko naših meja.

Moj drugi mandat kot predsednika društva se je iztekel leta 2003 in danes lahko mirno trdim, da je bilo opravljeno veliko delo z dobrimi rezultati predvsem zaradi dobrega in lojalnega članstva.

Po dveh mandatih vodenja Društva vinogradnikov »Rogaška«, sem pričakoval, da bo delo in življenje društva teklo brez posebnosti naprej, čeprav sem vedel, da je iskanje prave poti in vsebine dela pogoj za to. V stilu mojega vodenja društva je bilo precej individualizma, še zlasti v drugem mandatu. Članom upravnega odbora se je zdelo, da postajajo naloge, ki jih danes imenujemo moderni projekti, vse zahtevnejše in vedno bolj rizične. Zahtevne so bile tako v finančnem smislu pa tudi sicer, ker vzorcev odnosno receptov za dogajanja in izbiro poti ni bilo. Uspeh pa se meri vedno po tem, koliko so predlagane vsebine sprejete s strani članstva in širše skupnosti v kateri društvo deluje.

Za primer naj navedem martinovanja. Sam sem smatral, da jih moramo imeti na čim višjem nivoju, predvsem za krajanje Rogaške in za goste našega turističnega kraja, ker promocije (kar martinovanja so) nikoli ni dovolj. Kot vrhunec take politike, so bila martinovanja v Kristalni dvorani Zdravilišča z znanimi ansambli in povezovalci programa. Organiziral sem tudi TV prenose in naša martinovanja so lahko videli po vseh lokalnih TV postajah v Sloveniji.

Nekateri člani UO po so bili mnenja, da društvo ne rabi tako glamuroznih prireditvev. Želeli so skromnejša martinovanja, predvsem za vinogradnike. Kasneje je prevladalo mnenje, da martinovanja za Rogaško ne rabimo, ker ima tako in tako vsak vinogradnik martinovanje zase in za svoje prijatelje in znance. Hvala bogu, da je v zadnjem času le prevladalo mnenje, da je obveza društva vinogradnikov, da organizira in izvede take prireditve za kraj v katerem živimo in delujemo. Torej ni najbolj pomemben nivo prireditve, bolj je pomembno, da krajanje opazijo in, da so z nami in našo ponudbo zadovoljni.

To, da je bilo delo z menoj v upravnem odboru zelo zahtevno, sem sprejel na znanje šele potem, ko sta »moja« mandata minila. No pa smo pri stalnicah, ki se ponavljajo. Pred novim vodstvom so ostale stare dileme. Kako naprej? Kam želimo priti kot društvo in kot posamezniki v vinogradniški branži kmetijstva. Ostal je tudi odnos predsednik društva in upravni odbor, ki se v iskanju poti in vsebine nujno dopolnjujeta. Ostal je tudi klasičen vzorec delovanja, ki je obsegal večno »zelene« teme predavanj, kot so zelena dela v vinogradu, rez trte, obnova vinogradov, kletarenje in teme povezane z nego vina, izlet članov v smislu izobraževanja in druženja, letno ocenjevanje vin, podelitev diplom, stekleničenje, brošura,.....in tako naprej.

Po prenehanju moje predsedniške funkcije, nisem sodeloval v delu upravnega odbora in sem utrip v društvu zaznaval v glavnem v neformalnih razgovorih tu in tam s člani društva in s člani upravnega odbora. Vedel sem, da pritoževanje, da ni več tako, kot je bilo v času mojega vodenja, nikomur ne pomaga; vedel sem pa tudi, da bo novo vodstvo rabilo svoj čas, da si poišče svoj stil delovanja pod novo »taktirko«. Vodenje društva je zelo zahtevna naloga, če ima vodja dobre in zdrave ambicije, ki jih sodelavci razumejo in podpirajo, čeprav so zelo zahtevne. Vzdušje podpore in konsenza za program mora biti tudi med članstvom. Izhajajoč iz mojih izkušenj nekih večjih diskusij na občnih zborih, ko smo skupaj z upravnim odborom predlagali letne programe dela, ni bilo. Ocena o delu pa se je merila po odzivnosti članstva. Menim, da ni preveč samovšečno, če trdim, da je bilo največ odvisno od predsednika in njegove iniciativnosti in pomoči članov upravnega odbora pri izvajanju programa in je tako tudi ostalo. Po odstopu Brunota, je mandat vodenja prevzel Ivan Mijošek, vse zgoraj navedene dileme pa so ostale.

Menim, da je bila zelo dobra Ivanova odločitev, da je povabil v upravni odbor več »starih« članov upravnega odbora, ki so na tak ali drugačen način prenehali z delom v upravnem odboru in tiste nove, katerim je lahko zaupal, da bodo dobro in zagnano delali. Tudi sam sem postal član nove sestave upravnega odbora in moja ocena je, da je delal v redu in da je Ivan dobro zastavil koncept in stil delovanja.

To zlasti izstopa tudi danes, ko je Ivan ponovno izvoljen za naslednji mandat kot predsednik društva. Že na občnem zboru sem dejal, da sem srečen, ker se delo in uspehi nadaljujejo, srečen sem tudi zaradi Calske gorce in vzdušja, ki je v društvu in je dobro, kar pogojuje normalno in kontinuirano delo v prihodnje. Pred tremi leti sem napisal komentar »samo čas in nenehno dokazovanje nas bo pripeljalo tja, kamor želimo priti. Zelo pomembno je, da imamo ambicije in voljo ter veliko energije. Pa nimamo samo to, imamo tudi veliko dobrih rezultatov, imamo zelo dobro in vrhunsko kakovost, ki jo bodo prej ali slej sprejeli tudi naši gostinci in sokrajani. Zdi se mi, da je zelo pomembno to, da neizmerno ljubimo vinogradniško dejavnost, da se veselimo naših uspehov. Z našo dejavnostjo dvigamo pivsko in vinsko kulturo in zavedno širimo strokovna spoznanja o vinu.

Prav je, da na koncu zgodovinskega zapisa (predvsem za prva dva mandata), poleg ustanoviteljev navedem imena članov upravnega odbora prvega mandata: v njem so delovali Čoh Milena, Perkovič Stanko, Šverko Bruno, Pobežin Jože, Žgajner Silvo, Fuhrer Boris, Križan Jože, Hrepevnik Jani, Cvetko Franci in moja malenkost ter v drugem mandatu:

Milena Čoh, Bruno Šverko, Jože Pobežin, Boris Fuhrer, Ivan Mijošek, Jani Hrepevnik, Beno Urbič, Vali Zorin, Janez Strniša, Drago Kregar, Janez Prah in M. Kos.

Velika zahvala gre vsem članom upravnih odborov, ki so žrtvovali svoj prosti čas in energijo za delo in usmerjanje razvoja društva v pravo smer. Zlasti to velja za tajnike in blagajnike, ki so duša društva. Neizmerno sem hvaležen danes za lojalnost in pripadnost vsem vinogradnikom, na našem področju, ki so svojo lojalnost pokazali na celotnem področju delovanja našega društva. Hvala vam.

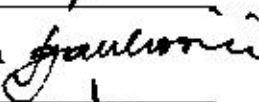
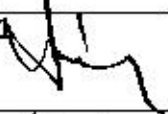

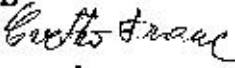
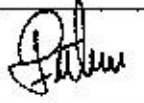
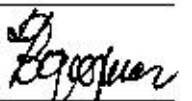

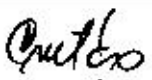

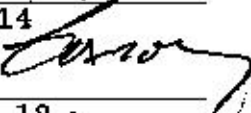
Franci Jankovič, predsednik društva v prvih dveh mandatih in častni član društva vinogradnikov »Rogaška« Občine Rogaška Slatina

Rogaška Slatina, dne 28. aprila 2011.

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV OBČINE ROG. SLATINA

SEZNAM USTANOVITELJEV DRUŠTVA VINOGRADNIKOV Z OSEBNIMI
PODATKI

priimek in ime	dat.rojstva	državlj.	naslov	podpis
1. ŠVERKO BRUNO	05.10.1956	Slovensko	Kidričeva 27a Rog.Slatina	
2. JANKOVIČ FRANCI	14.08.1944	-"-	Aškrčeva 5 Rog.Slatina	
3. KOKOVNIK JOŽE	13.03.1936	-"-	Stritarjeva 21 Rog.Slatina	
4. HORVAT MATIJA	23.08.1956	-"-	Šlandrova 42 Rog.Slatina	
5. CVETKO FRANC	22.07.1943	-"-	Tumcovec 10 b Rog.Slatina	
6. FUHRER BORIS	09.01.1959	-"-	Gubčeva 8 Rog.Slatina	
7. ŽGAJNER SILVO	26.12.1937	-"-	Kidričeva 77 Rog.Slatina	
8. BORŠIČ DARKO	03.01.1960	-"-	Žibernik 28 Rog.Slatina	
9. CVETKO FRANC	16.10.1948	-"-	Celjska c.37 Rog.Slatina	
10. LAH ANTON	12.12.1935	-"-	Prvomajska 40 Rog.Slatina	
11. KRIŽAN JOŽE	04.04.1946	-"-	ul.XIV div. 30 Rog.Slatina	
12. ČERNOŠA IVAN	12.05.1930	-"-	Sp.Negonje 14 Rog.Slatina	
13. OGRIZEK FRANCI	25.09.1923	-"-	Stritarjeva 19 Rog.Slatina	